CUVÎNT ÎNAINTE

Se împlinesc în această toamnă trei sute de ani de la tipărirea Bibliei de la București, monument al limbii literare românești și realizare filologică de mare valoare științifică nu numai după standardele epocii, ci și după cele contemporane. Apariția primei ediții integrale a Bibliei în limba română încununa, printr-o operă menită să înfrunte timpul, strădaniile câtorva generații de cărturari pentru afirmarea limbii române, având semnificația unui act de demnitate națională.

Prezenta ediție a Bibliei de la București este opera comună a unui grup de distinși specialiști de la Universitățile din Iași și Freiburg, rod al colaborării îndelungate dintre cele două Universități. Este o operă științifică care pune în valoare și analizează cu metode moderne de investigație textul Bibliei de la 1688, împreună cu alte două variante nepublicate pînă acum. Pe de altă parte, credem că interesul pentru această lucrare va cuprinde un cerc mai larg de cititori și aceasta datorită valorii literare a textului, care conține multe părți ce egalează prin limbă și putere de evocare cele mai frumoase pagini ale literaturii române.

Se cuvine semnalat faptul că sîntem în fața unui proiect interdisciplinar, la realizarea căruia au participat lingviști, istorici literari, informaticieni și istorici, ceea ce dă o conștiință colectivă acestei importante opere științifice și de restituire culturală. Este un motiv de reală satisfacție pentru noi că Universitatea, al cărui principal rol este acela de a transmite cultura și de a cultiva spiritul științific, a cooperat la realizarea acestui proiect care sperăm că va avea un ecou pozitiv în cercul specialiștilor.

Iași, 15 septembrie 1988

Prof. dr. VIOREL BARBU,
Rectorul Universității „Al. I Cuza"
din Iași

VORWORT

Als Jakob Czihak, der Gründer der „Gesellschaft der Ärzte und Naturforscher von Iasi" 1858 in Freiburg einen Vortrag hielt, den er bei der Wagner'schen Universitätsbuchhandlung unter dem Titel „Bericht über die Fortschritte der Civilisation in dem Fürstentum Moldau" veröffentlichte, konnte er nicht ahnen, daß sich die kulturellen Beziehungen zwischen der moldauischen Metropole und der Stadt im Breisgau, nahe der Donauquelle, eines Tages so umfangreich und fruchtbar gestalten würden.

Noch bevor am 24. Januar 1975 ein Partnerschaftsabkommen zwischen unseren Universitäten unterzeichnet wurde, in der Absicht, „zur gegenseitigen Förderung von Forschung und Lehre wissenschaftlich zusammenzuarbeiten", wurde auf Initiative von Studenten in Freiburg eine „Deutsch-rumänische Studienvereinigung" gegründet, die den Namen des bedeutendsten rumänischen Dichters, Eminescu, trägt und inzwischen 25 wissenschaftliche Kolloquien mit bevorzugten Tagungsorten Freiburg und Iași abgehalten hat. Subtile Probleme aus dem Reichtum politischer und kultureller Wechselwirkungen wurden in einem internationalen Forum einträchtig behandelt. Auch wurde es zur Gewohnheit, besonderer Persönlichkeiten und Ereignisse aus dem rumänischen Kalender gebührend zu gedenken, so Stefans des Großen, Cantemirs, des gelehrten Fürsten, B.-P. Hasdeus, Mihai Eminescus, des Aufstands von Horia, des Unabhängigkeitskrieges oder der großen Vereinigung.

Bestimmend für die Partnerschaft sind neben allgemeinen wissenschaftlichen Kontakten besondere Formen projektgebundener Kooperation. Nachdem nun die letzten Faszikel des monumentalen rumänisch-deutschen Wörterbuchs von H. Tiktin in einer neuen, überarbeiteten und ergänzten Ausgabe nach zehnjähriger Arbeit in der Bundesrepublik Deutschland in Druck gehen, nimmt hier ein anderes Projekt Gestalt an — die Edition der ersten rumänischen Bibel von 1688. Schon der Umfang dieses ersten Bandes, der Genesis, zeigt, wie mutig und ehrgeizig das interuniversitäre Unternehmen ist. Die Albert-Ludwigs-Universität zu Freiburg beteiligt sich mit Freude daran, in der Gewißheit, daß das Werk von 1688, das den Rumänen auch die Einheit der Sprache verbriefte und einen besonderen Stellenwert innerhalb der Orthodoxie verlieh, zum gemeinsamen Gut europäischer Kulturgeschichte gehört.

Freiburg, den 14. Dezember, 1988

Professor Dr. CHRISTOPH RÜCHARDT
Rektor der Albert-Ludwigs- Universität-Freiburg

BDD-B788-01 © 1988 Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:06:44 UTC)

VORWORT

Vor 300 Jahren wurde die Bibel von Bukarest gedruckt, Denkmal der rumänischen Literatursprache und philologische Verwirklichung von hohem wissenschaftlichem Wert nicht nur nach den damaligen, sondern auch nach den gegenwärtigen Maßstäben. Das Erscheinen der ersten Gesamtausgabe der Bibel in rumänischer Sprache krönte durch ein Werk, das den Zeiten trotzen sollte, die Bemühungen einiger Gelehrtengenerationen um die Selbstbehauptung der rumänischen Sprache als Akt der nationalen Dignität.

Die vorliegende Edition der Bukarester Bibel ist das Gemeinschaftswerk einer Gruppe von auserlesenen Fachleuten der Universitäten Freiburg und Iași, Ergebnis langjähriger Zusammenarbeit der beiden Universitäten. Es ist ein wissenschaftliches Werk, das mit modernen Forschungsmethoden den Text der Bibel von 1688, zusammen mit zwei anderen, bisher unveröffentlichten Versionen, analysiert und auswertet. Wir glauben zudem, daß das Interesse der Leserschaft für diese Arbeit sehr groß sein wird, und zwar aufgrund des literarischen Wertes des Textes, der durch Sprach- und Ausdruckskraft an vielen Stellen an die schönsten Seiten der rumänischen Literatur heranreicht.

Es soll noch die Tatsache erwähnt werden, daß wir es mit einem interdisziplinären Projekt zu tun haben, an welchem Linguisten, Literaturwissenschaftler, Informatiker und Historiker mitgewirkt haben, in hehrem Gemeinschaftssinn und in der Bemühung um kulturelle Restitution. Es ist ein Grund zu wirklicher Freude, daß die Universität, deren Hauptaufgabe die Vermittlung von Kultur und die Förderung von wissenschaftlichem Geist ist, an der Gestaltung des Projekts beteiligt war, von dem wir hoffen, daß es positive Aufnahme in den Fachkreisen finden wird.

Iași, den 15. September, 1988

Professor Dr. VIOREL BARBU
Rektor der Al. I. Cuza Universität-Iasi

CUVÎNT ÎNAINTE

Cînd în 1838, Iacob Cihac, întemeietorul „Societății de medici și naturaliști din Iași", ținea la Freiburg o conferință apărută mai tîrziu sub titlul" „Despre progresul civilizației în Principatul Moldova" la librăria universității, nu și-a închipuit că într-o zi relațiile culturale dintre metropola moldavă și urbea din Pădurea Neagră, nu departe de izvoarele Dunării, vor deveni atît de intense și purtătoare de rod.

Încă înainte de 24 ianuarie 1975, cînd s-a semnat un acord de cooperare între Universitățile noastre cu scopul „de a colabora științific pentru promovarea reciprocă a cercetării și învățămîntului", s-a înființat la Freiburg, ca urmare a unei inițiative studențești, o „Societate de studii germano-română", care poartă numele celui mai important poet român, Eminescu, și care a organizat între timp 25 de colocvii științifice, de preferință la Freiburg și Iași. Probleme subtile din prisosul interferențelor politice și culturale au fost tratate armonios în forumri internaționale. S-a mai îndătinat obiceiul de a evoca, după cuviință, personalități și evenimente din calendarul național român, precum Ștefan cel Mare, învățatul principe Cantemir, B.-P. Hasdeu, răscoala lui Horia, Războiul de Neatîrnare sau Marea Unire.

Pe lîngă contactele științifice obișnuite, sînt semnificative formele de cooperare legate de un proiect comun. După ce în strădanii de un deceniu ultimele fascicole ale monumentalului dicționar român-german al lui H. Tiktin au intrat aici la tipar într-o nouă ediție revăzută și adăugită, ia ființă un nou proiect — editarea Bibliei de la 1688. Numai dimensiunile primului volum, Geneza, dovedesc cît de temerară dar și exigentă, este această lucrare interuniversitară. De accea, Universitatea Albert-Ludwig din Freiburg participă cu bucurie, conștientă că opera de la 1688, care le-a chezășuit românilor unitatea graiului și o poziție de valoare deosebită între popoarele Ortodoxiei, aparține, ca un bun comun, istoriei și culturii europene.

Freiburg, la 14 decembrie 1988

Profesor dr. CHRISTOPH RÜCHARDT
Rectorul Universității Albert-Ludwig, Freiburg

BDD-B788-01 © 1988 Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:06:44 UTC)